

Rozdział 12

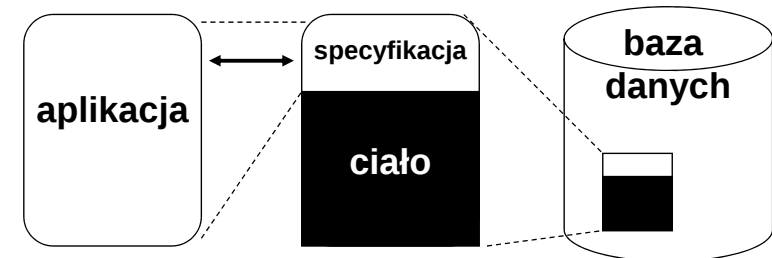
Pakiety podprogramów Dynamiczny SQL

Pakiety podprogramów, specyfikacja i ciało pakietu, zmienne i kursory pakietowe, pseudoinstrukcje (dyrektywy kompilatora), dynamiczny SQL

Pakiety

Pakiet (ang. *package*) grupuje powiązane logicznie typy, procedury, funkcje, zmienne i kursory. Składa się ze specyfikacji (interfejsu) i ciała (implementacji). W specyfikacji mieszczą się deklaracje typów, zmiennych, stałych, cursorów, wyjątków i podprogramów. W ciele mieści się implementacja specyfikacji.

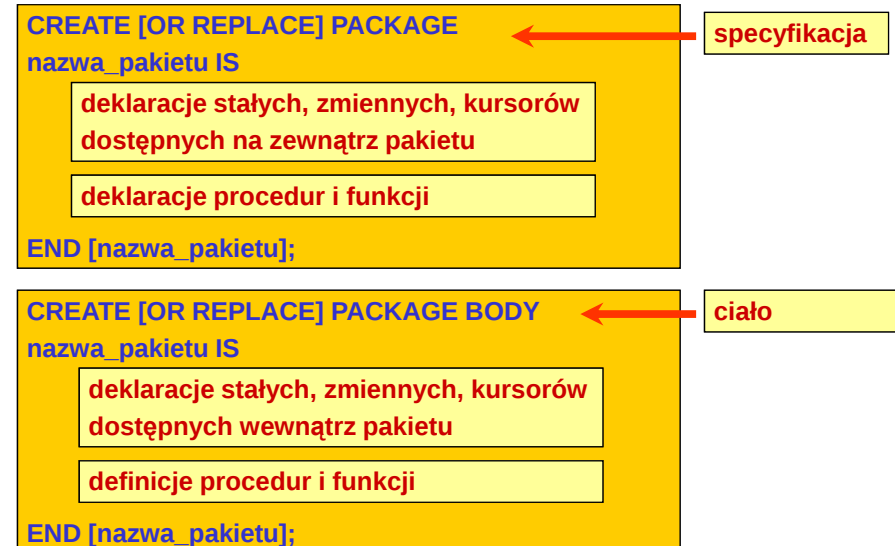
Cele stosowania pakietów

Cechy:

- modularność
- ukrycie informacji - użytkownikowi jest udostępniana tylko specyfikacja pakietu (interfejs), natomiast implementacja procedur i funkcji jest niewidoczna
- zwiększenie funkcjonalności - zmienne zadeklarowane w pakietach istnieją przez całą sesję użytkownika; dzięki temu mogą one służyć do wzajemnej komunikacji różnych procesów
- zwiększenie szybkości działania – przy pierwszym odwołaniu do pakietu cała jego zawartość jest ładowana do pamięci
- współdzielenie przez wielu użytkowników
- możliwość zmiany implementacji pakietu bez konieczności rekompilacji modułów zależnych

Definiowanie pakietu

Inicjalizacja pakietu

W momencie pierwszego odwołania do dowolnego elementu z pakietu zawartość całego pakietu zostaje załadowana do bufora. Zmienne i kursory mogą być inicjalizowane w części inicjalizacyjnej pakietu.

```
CREATE OR REPLACE PACKAGE BODY xyz IS
  l_name VARCHAR2(30),
  l_date_of_birth DATE,
  FUNCTION x(...) RETURN ...;
...
BEGIN
  l_name := 'Kowalski'; l_date_of_birth := SYSDATE; ...
END xyz;
```


Przykład pakietu

```
CREATE OR REPLACE PACKAGE kadry IS
  PROCEDURE nowy_pracownik(p_nazwisko VARCHAR2);
  FUNCTION podatek(p_id_prac NUMBER) RETURN NUMBER;
  bledny_pracownik EXCEPTION;
END kadry;
```

```
CREATE OR REPLACE PACKAGE BODY kadry IS
  v_liczba_pracownikow NUMBER := 0;
  PROCEDURE nowy_pracownik(...) IS
  BEGIN ...
  END nowy_pracownik;
  FUNCTION podatek(...) RETURN NUMBER IS
  BEGIN ...
  END podatek;
END kadry;
```


Wywołanie procedury lub funkcji pakietu

Zdefiniowaną w pakiecie procedurę lub funkcję wywołujemy poprzedzając jej nazwę nazwą pakietu, np.

```
SQL> EXECUTE kadry.usun_pracownika(230)
```

```
SQL> SELECT kadry.zl_na_usd(placa_pod) FROM pracownicy;
```

Kompilowanie pakietu

```
ALTER PACKAGE nazwa COMPILE PACKAGE | PACKAGE BODY;
```

Usuwanie procedury, funkcji, pakietu

```
DROP PACKAGE | PACKAGE BODY nazwa;
```


Pragmy

Pragmy (pseudoinstrukcje) to dyrektywy zawierające wskazówki dla kompilatora przetwarzane na etapie kompilacji.

- **EXCEPTION_INIT**: pozwala na przypisanie nazwanego wyjątku do błędu Oracle
- **RESTRICT_REFERENCES**: potwierdza i weryfikuje czystość funkcji, wymusza sprawdzenie czystości funkcji w stosunku do informacji podanych na etapie kompilacji (tylko w wersjach wcześniejszych od Oracle8i). Użycie:
PRAGMA RESTRICT_REFERENCES (nazwa_funkcji, poziom_czystości),
gdzie poziom czystości to:
 - *RNDS, RNPS* – Reads No Database/Package State
 - *WNDS, WNPS* – Writes No Database/Package State
 - *TRUST* – brak kontroli czystości funkcji
- **AUTONOMOUS_TRANSACTION**: pozwala na wykonanie pod-programu (procedury lub funkcji) w ramach oddzielnej transakcji

Przykład pragmy

```
CREATE OR REPLACE PACKAGE place AS
  FUNCTION podatek (p_id_prac NUMBER) RETURN NUMBER;
  PRAGMA RESTRICT_REFERENCES(podatek, WNDS, RNDS, WNPS);
  deadlock_detected EXCEPTION;
END;
CREATE OR REPLACE PACKAGE BODY place AS
  FUNCTION podatek (p_id_prac NUMBER) RETURN NUMBER IS
  PRAGMA AUTONOMOUS_TRANSACTION;
  PRAGMA EXCEPTION_INIT(deadlock_detected, -60);
  BEGIN
    -- ciało funkcji
  EXCEPTION
    WHEN deadlock_detected THEN
      -- obsługa błędu
  END podatek;
  ...
```

Słownik bazy danych

- **USER_OBJECTS** - informacja o pakietach w schemacie użytkownika

```
SELECT object_name, object_type, status
FROM   user_objects
WHERE  object_type IN
       ('PACKAGE', 'PACKAGE BODY');
```

- **USER_SOURCE** - kod źródłowy pakietów użytkownika

```
SELECT text
FROM   user_source
WHERE  name = 'PLACE'
ORDER BY line;
```

Dynamiczny SQL

Dynamiczny SQL pozwala na konstruowanie i wykonywanie poleceń, których pełna treść nie jest znana w momencie kompilacji aplikacji, lecz dopiero w trakcie wykonywania programu.

Dynamiczny SQL pozwala na:

- konstrukcję elastycznego kodu (np. procedury operującej na tablicy przekazanej jako parametr, dynamicznego tworzenia warunków w klauzuli WHERE)
- konstrukcję kodu wykonywalnego w trakcie działania programu
- wykonywanie w bloku PL/SQL instrukcji DDL (np. CREATE TABLE) oraz DCL (GRANT, ALTER SESSION) i instrukcji sterujących sesją, zabronionych w statycznym PL/SQL

Polecenie EXECUTE IMMEDIATE

Polecenie EXECUTE IMMEDIATE przygotowuje (parsuje) i natychmiast wykonuje polecenie SQL bądź blok PL/SQL

```
EXECUTE IMMEDIATE polecenie
[ INTO zmienna_1 [ , zmienna_2, ... ] | rekord ]
[ USING [ IN | OUT | IN OUT ] arg_wiązania_1
        [ , [ IN | OUT | IN OUT ] arg_wiązania_2 ] ... ]
[ RETURNING INTO arg_wiązania_3, ... ] ;
```

- *polecenie* to ciąg znaków zawierający polecenie SQL (bez średnika na końcu)
- *zmienna_i* to zmienna, do której zostaną wczytane wyniki zapytania
- *arg_wiązania_i* to wyrażenie, którego wartość jest przekazywana do polecenia

Przykład dynamicznego SQL (1)

```
DECLARE
  sql_stmt VARCHAR2(100);
BEGIN
  EXECUTE IMMEDIATE
    'CREATE TABLE bonus (id NUMBER, wartosc NUMBER)';

  sql_stmt :=
    'ALTER SESSION SET NLS_DATE_FORMAT="DAY MONTH YYYY" ';
  EXECUTE IMMEDIATE sql_stmt;

  EXECUTE IMMEDIATE 'declare v_podatek number; begin v_podatek:=
    || 'kadry.podatek(150); dbms_output.put_line(v_podatek); end;';
END;
```


Przykład dynamicznego SQL (2)

```
DECLARE
  sql_stmt VARCHAR2(100);
  bnd_id_zesp number(6);
  bnd_nazwa VARCHAR2(5) := 'KADRY';
  bnd_adres VARCHAR2(25) := 'SKŁODOWSKIEJ-CURIE 1';
  prac_rec pracownicy%ROWTYPE;
BEGIN
  sql_stmt := 'INSERT INTO zespoly VALUES (seq_zespol.nextval, :1, :2) ' ||
    'RETURNING id_zesp INTO :3';
  EXECUTE IMMEDIATE sql_stmt
    USING bnd_nazwa, bnd_adres RETURNING INTO bnd_id_zesp;

  sql_stmt := 'SELECT * FROM pracownicy WHERE id_prac = :id';
  EXECUTE IMMEDIATE sql_stmt INTO prac_rec USING 100;
  DBMS_OUTPUT.PUT_LINE(prac_rec.nazwisko || ' - ' || prac_rec.etat);
END;
```


Przykład dynamicznego SQL (3)

```
DECLARE
  TYPE prac_tab_typ IS TABLE of pracownicy%ROWTYPE;
  prac_tablica prac_tab_typ;
  v_id_zesp zespoly.id_zesp%TYPE := &id_zesp;
BEGIN
  EXECUTE IMMEDIATE 'SELECT * FROM pracownicy WHERE id_zesp=:1'
    BULK COLLECT INTO prac_tablica USING v_id_zesp;
  FOR i IN 1..prac_tablica.last LOOP
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE ('Pracownik '||prac_tablica(i).nazwisko ||
      ' zarabia '||to_char(prac_tablica(i).placa_pod));
  END LOOP;
END;
```

